

Nacionalni inštitut
za **javno zdravje**

Izzivi prihodnjega razvoja zdravstvenih sistemov in zdravstvenega varstva

Doc.dr. Tit Albreht, dr.med.

Nacionalni inštitut za javno zdravje, e-pošta: tit.albreht@nijz.si

Ključne dileme in izzivi za razvoj zdravstvenih sistemov

- Demografska tranzicija
- Epidemiološka tranzicija
- Razvoj medicinske tehnologije
- Spremembe v organizacijski strukturi zdravstva
- Spremembe obravnave
- Spremembe v vlogah različnih zdravstvenih profilov
- Ekonomski pritiski

Ključni demografski podatki za Slovenijo 2024

Število prebivalcev 1.1.2024: 2.123.949

Povprečna starost prebivalcev: 44,2 leta

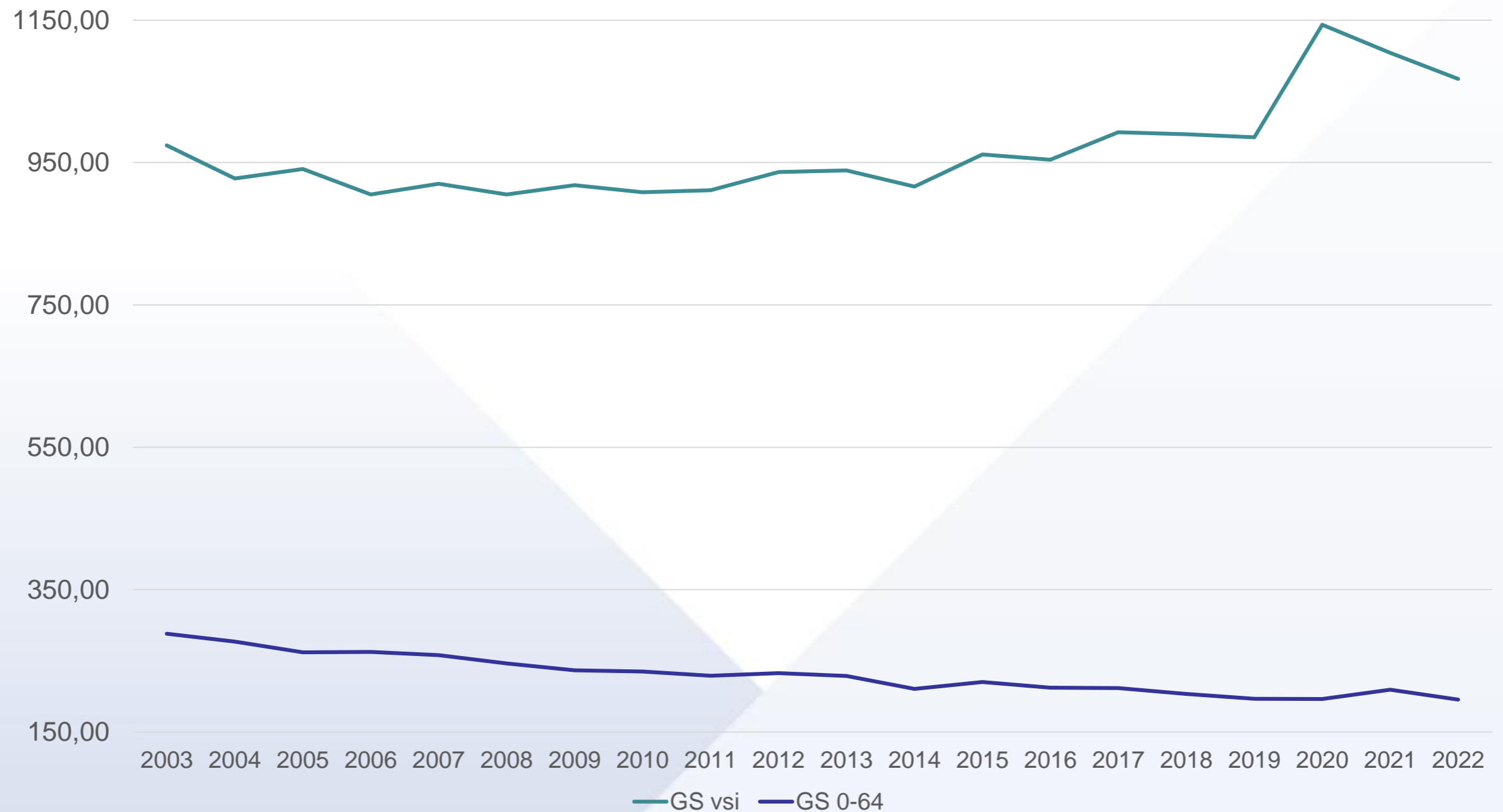
Delež prebivalcev starih 0-14 let: 14,7%

Delež prebivalcev starih 15-64 let: 63,5%

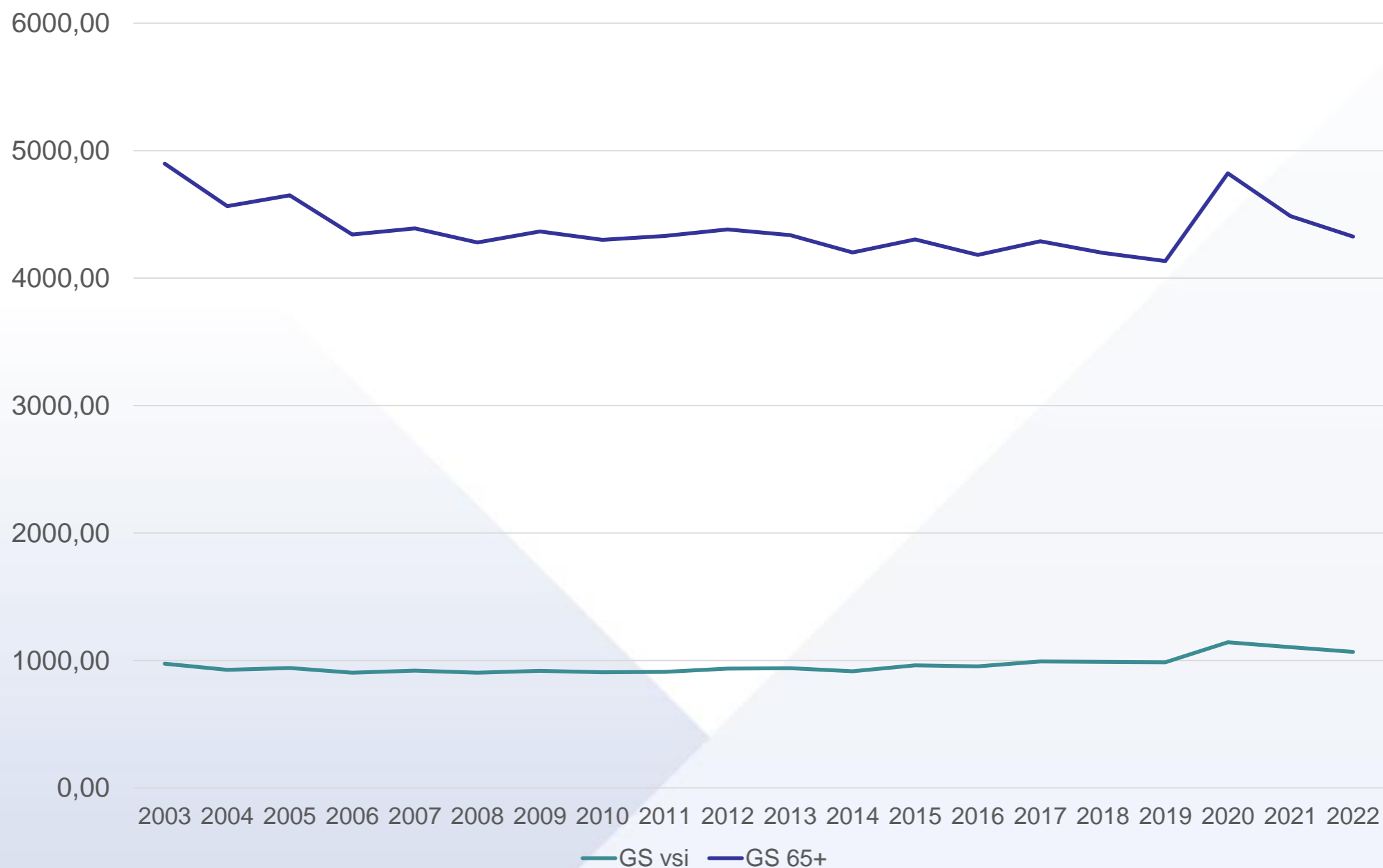
Delež prebivalcev starih 65 let in več: 21,8%

Delež tujih državljanov med prebivalci Slovenije: 9,7%

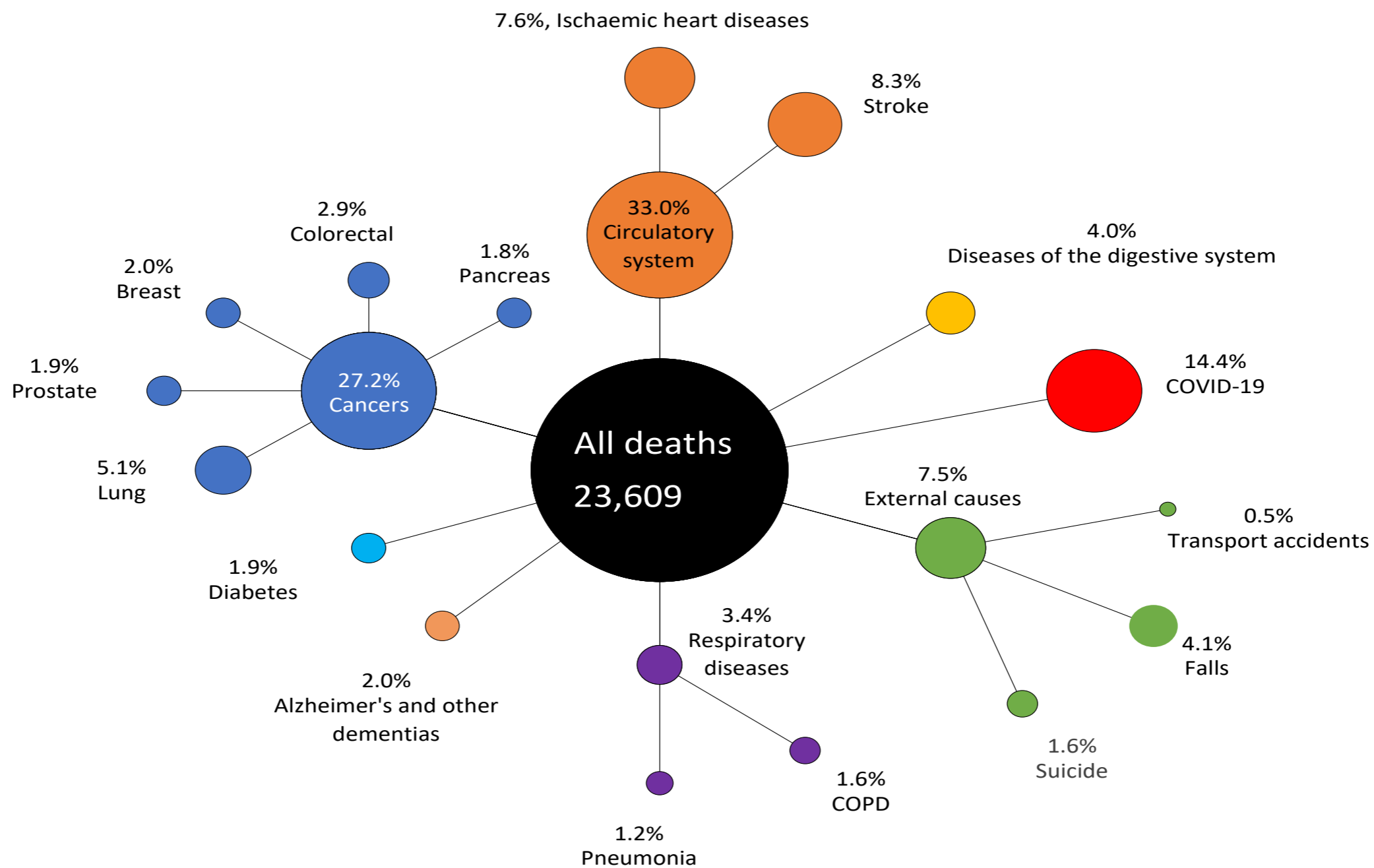
Stand.stopnje umrljivosti na 100.000 preb., 2003-2022, <65 let in vsi prebivalci. Vir: podatkovni portal NIJZ

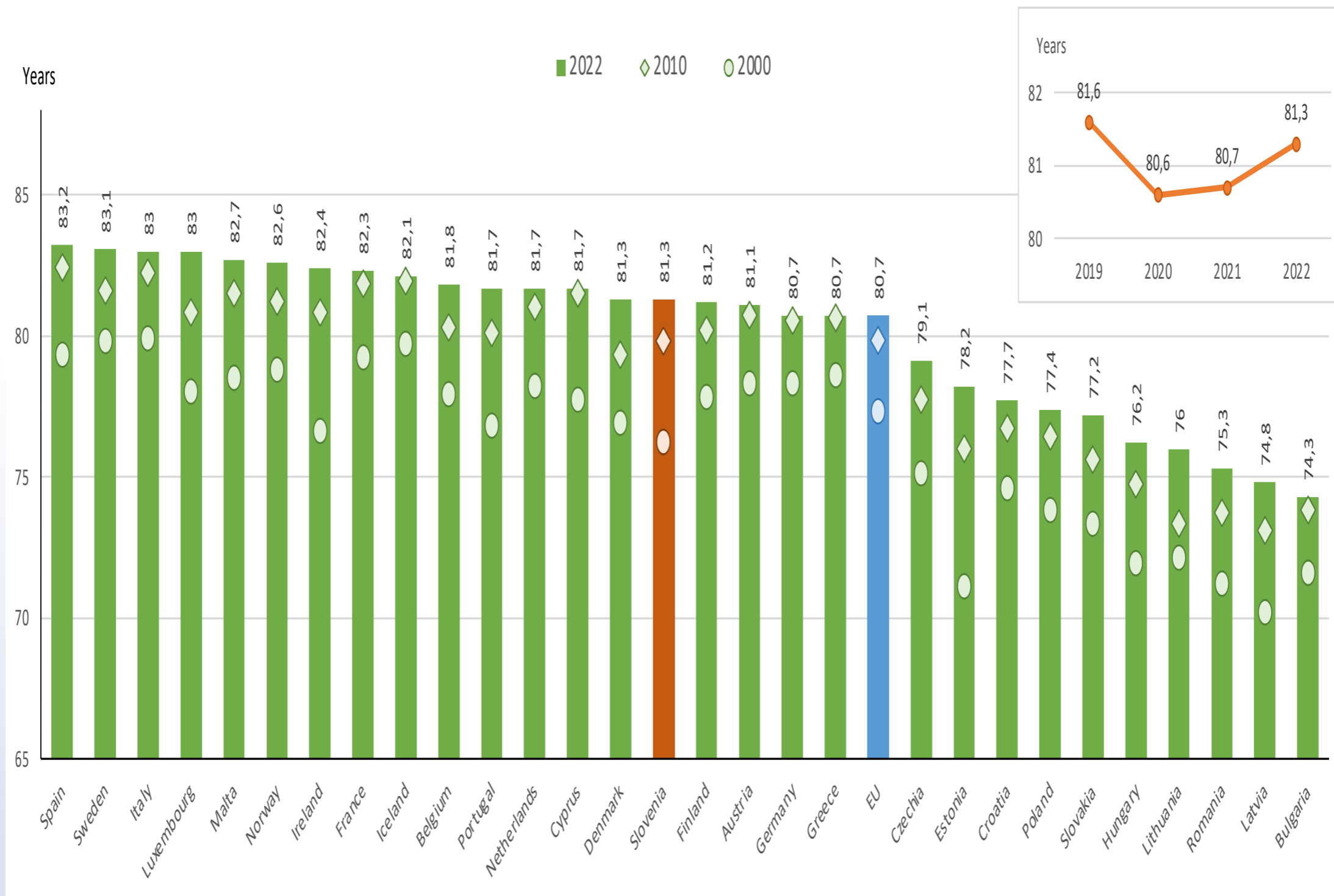
Stand.stopnje umrljivosti na 100.000 preb., 2003-2022, >65 let in vsi prebivalci. Vir: podatkovni portal NIJZ

Glavni vzroki smrti v Sloveniji, 2020

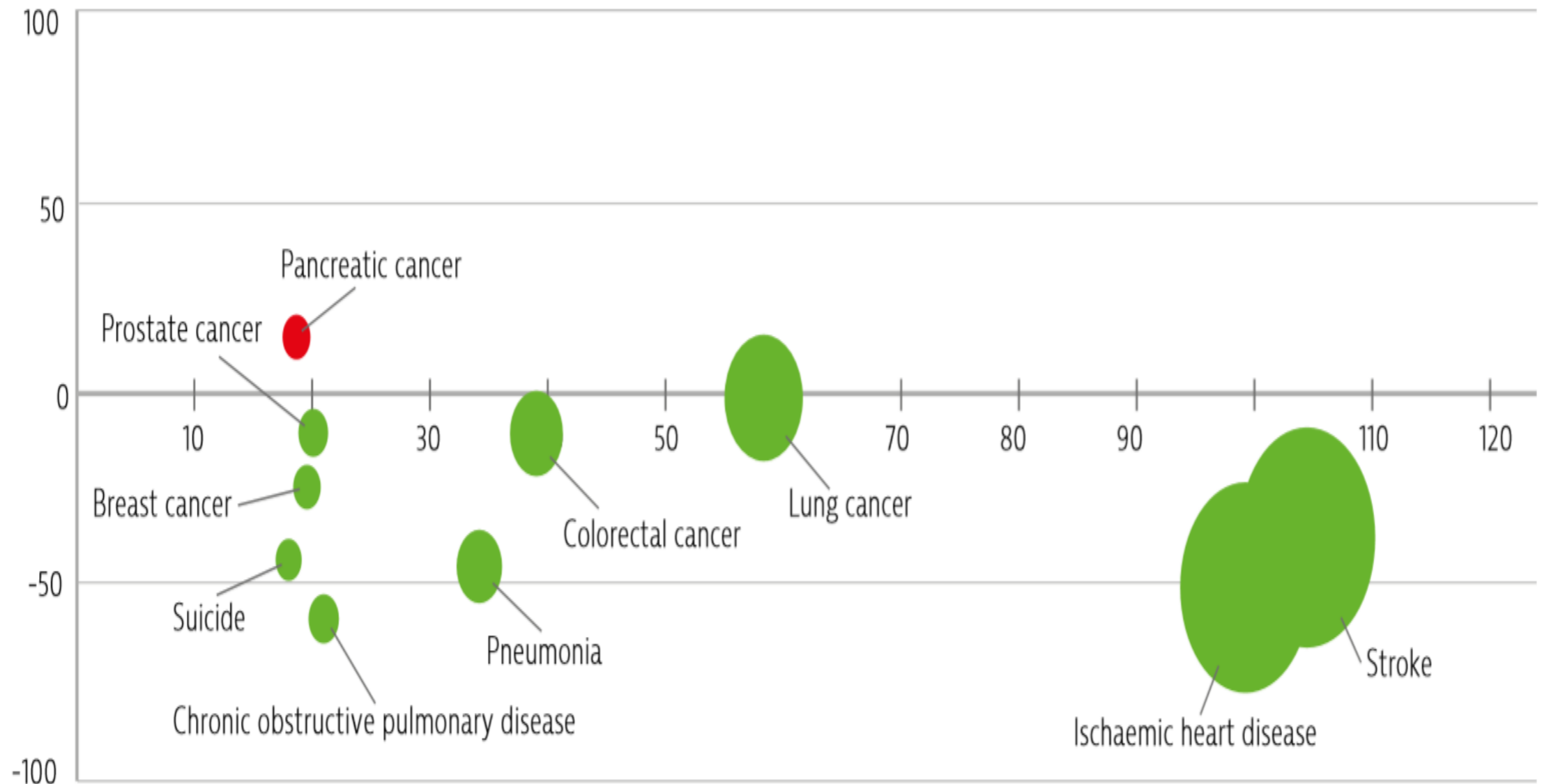
Pričakovano trajanje življenja, 2000/2010/2022

Spremembe v umrljivosti zaradi nekaterih pogostih vzrokov smrti, SSU na 100.000 preb., 2016

Vir: Zdravstveni profil Slovenije. skupna izdaja Evropske Unije in OECD. 2019

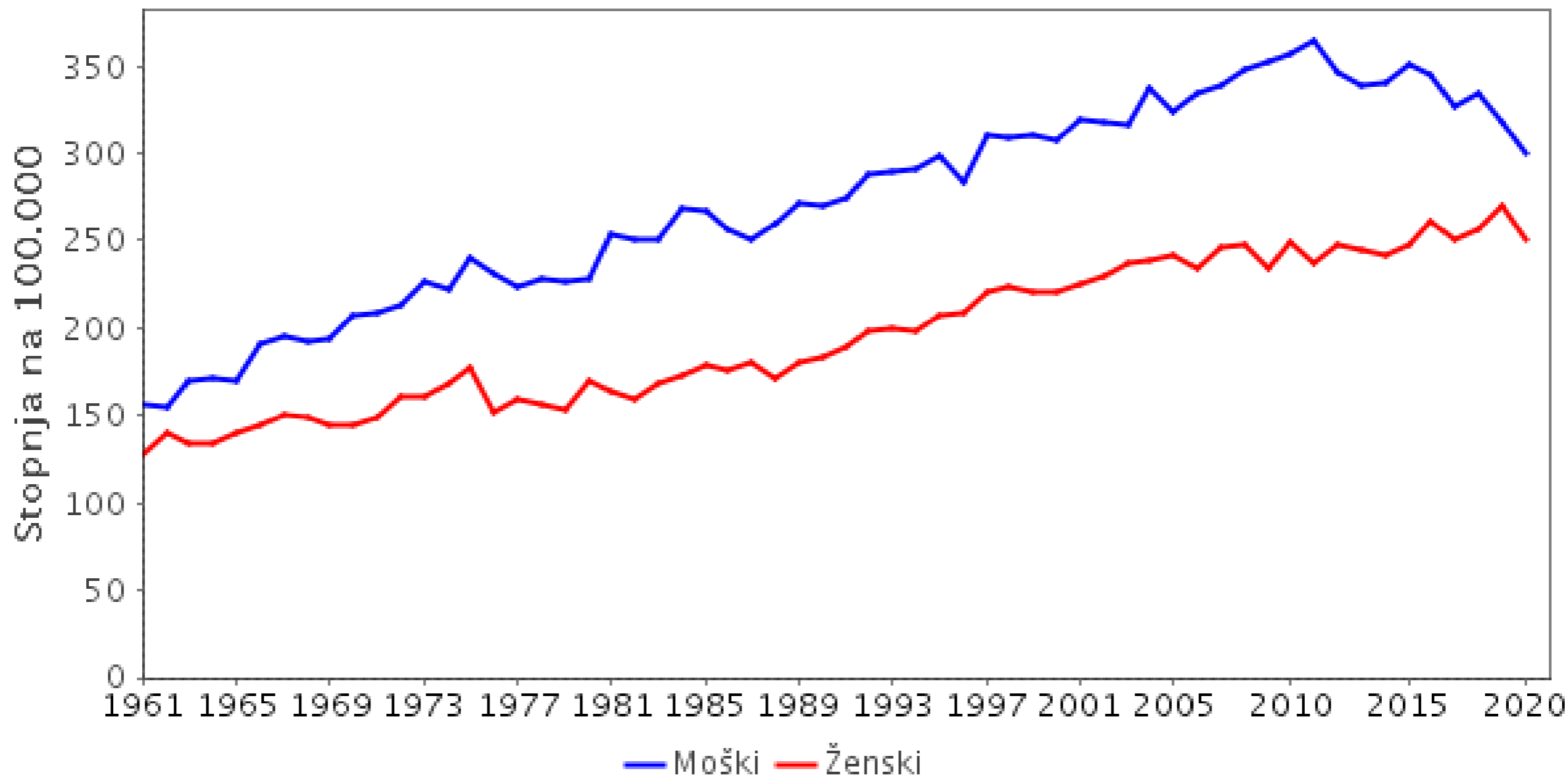
% change 2000-16 (or nearest year)

Age-standardised mortality rate per 100 000 population, 2016

Starostno standardizirana incidenčna stopnja (svetovni standard)

vsi raki, brez kožnega (C00-C96 brez C44)
svetovni standard , moški in ženske
1961-2020, Slovenija

Onkološki inštitut Ljubljana, Register raka RS, 21.01.2024

Spremembe v organizacijski strukturi zdravstva

- V Sloveniji ni prišlo do posebno velikih premikov v organizacijski strukturi zdravstva
- Javna mreža deluje na enakih lokacijah kot pred 30.leti, vse bolnišnice so ostale in vse imajo enake oddelke kot pred 30.leti
- Vzpostavitev urgentnih centrov
- Izzivi povezani s sproščanjem zdravstvenega trga
- Mobilnost bolnikov – iskanje storitev v tujini
- Mobilnost zdravstvenih delavcev, predvsem zdravnikov in medicinskih sester

Število zdravnikov na 100.000 prebivalcev, vir: NIJZ

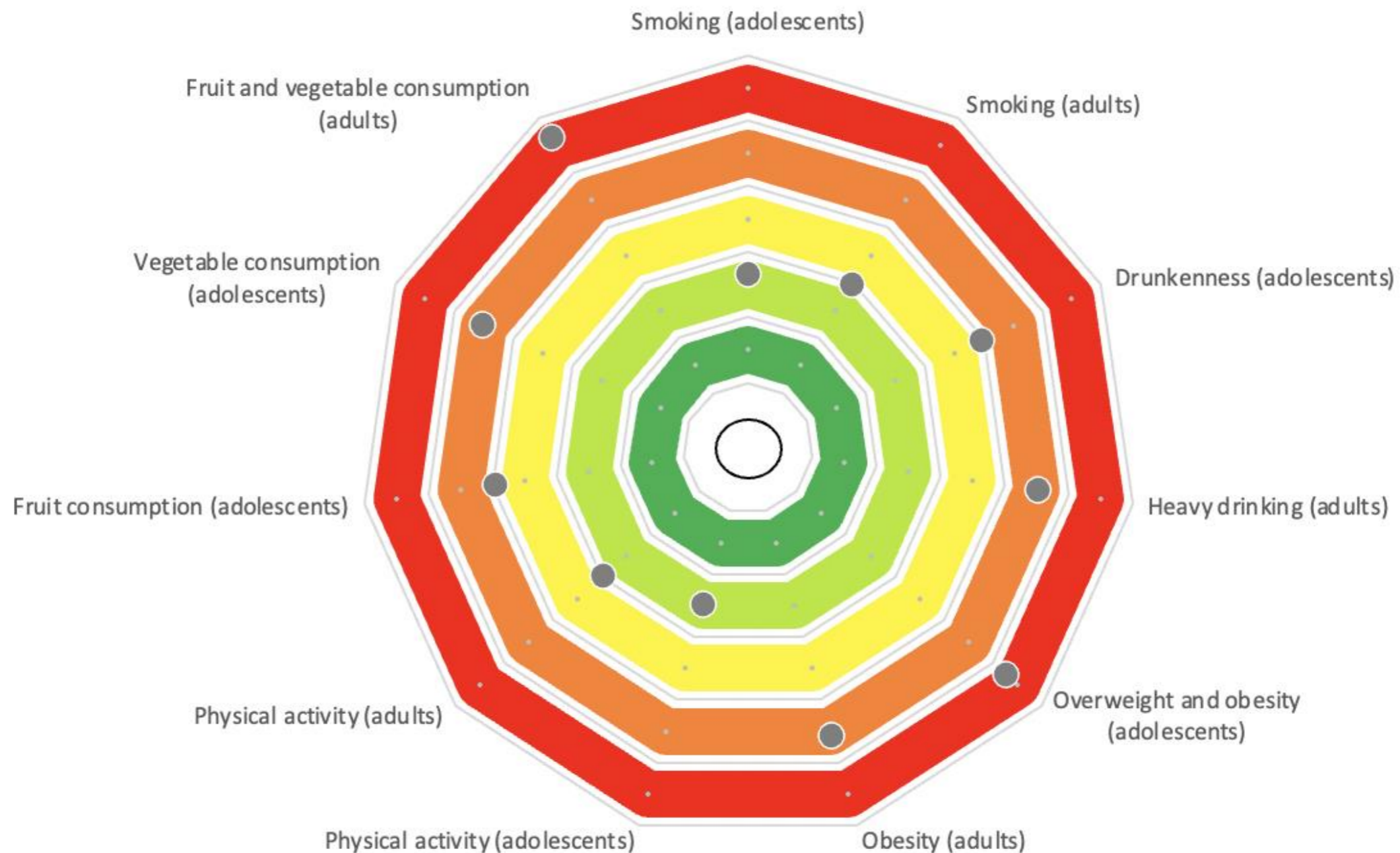

Spremembe v vlogah različnih zdravstvenih profilov

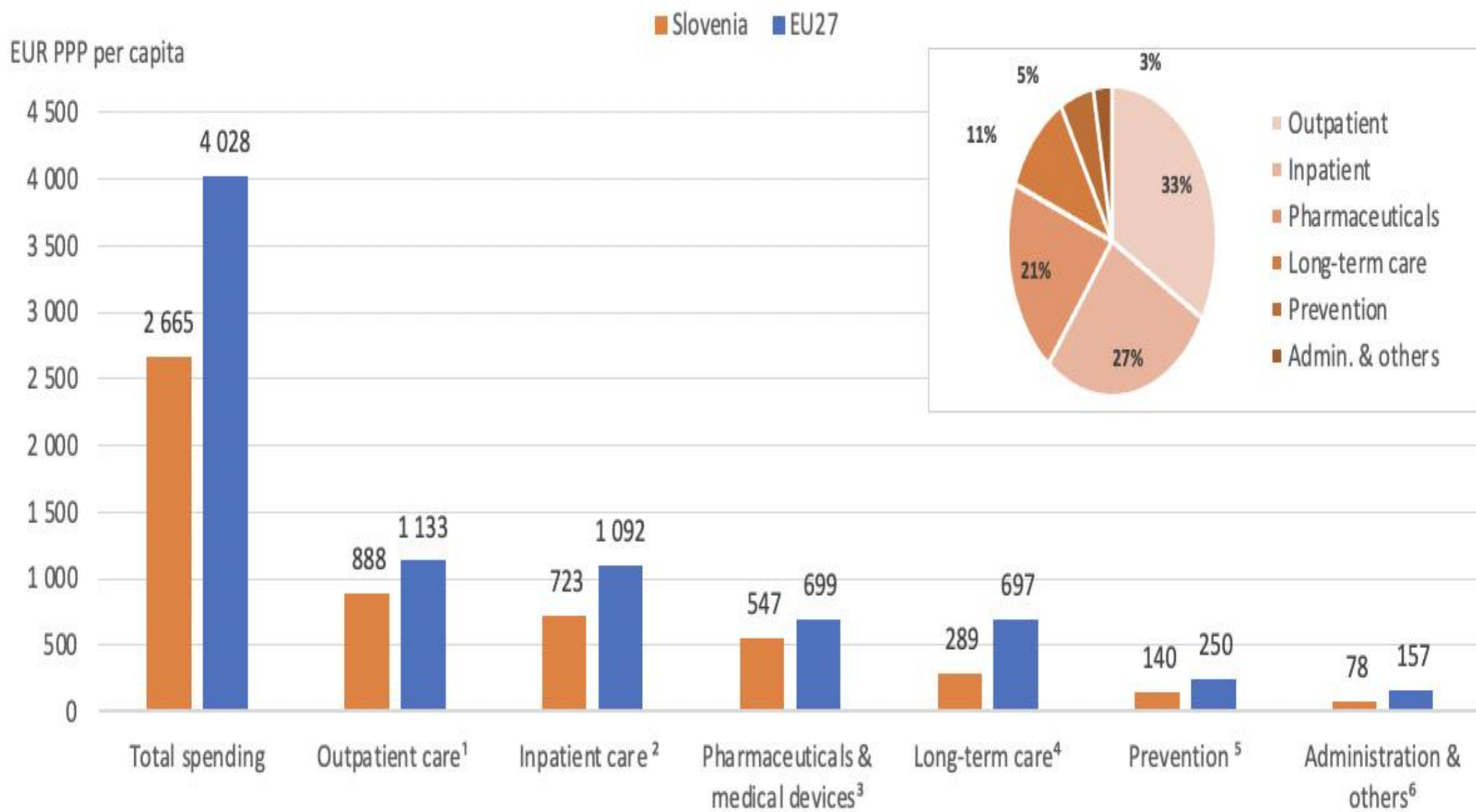
- Dolgoletni izziv, ki velja tako za razmerje med kompetencami med zdravniki in medicinskimi sestrami, kot tudi za razmerje med medicinskimi sestrami in drugim osebjem
- Primer s primarne ravni: referenčne ambulante
- Primer s sekundarne ravni: prenos kompetenc med zdravnikom in medicinsko sestro ter med medicinsko sestro in zdravstvenim tehnikom
- Prenos kompetenc z nižje ravni na višjo – primer socialnovarstvenih zavodov

Determinante zdravja v Sloveniji in odstopanja glede na povprečje EU, 2022

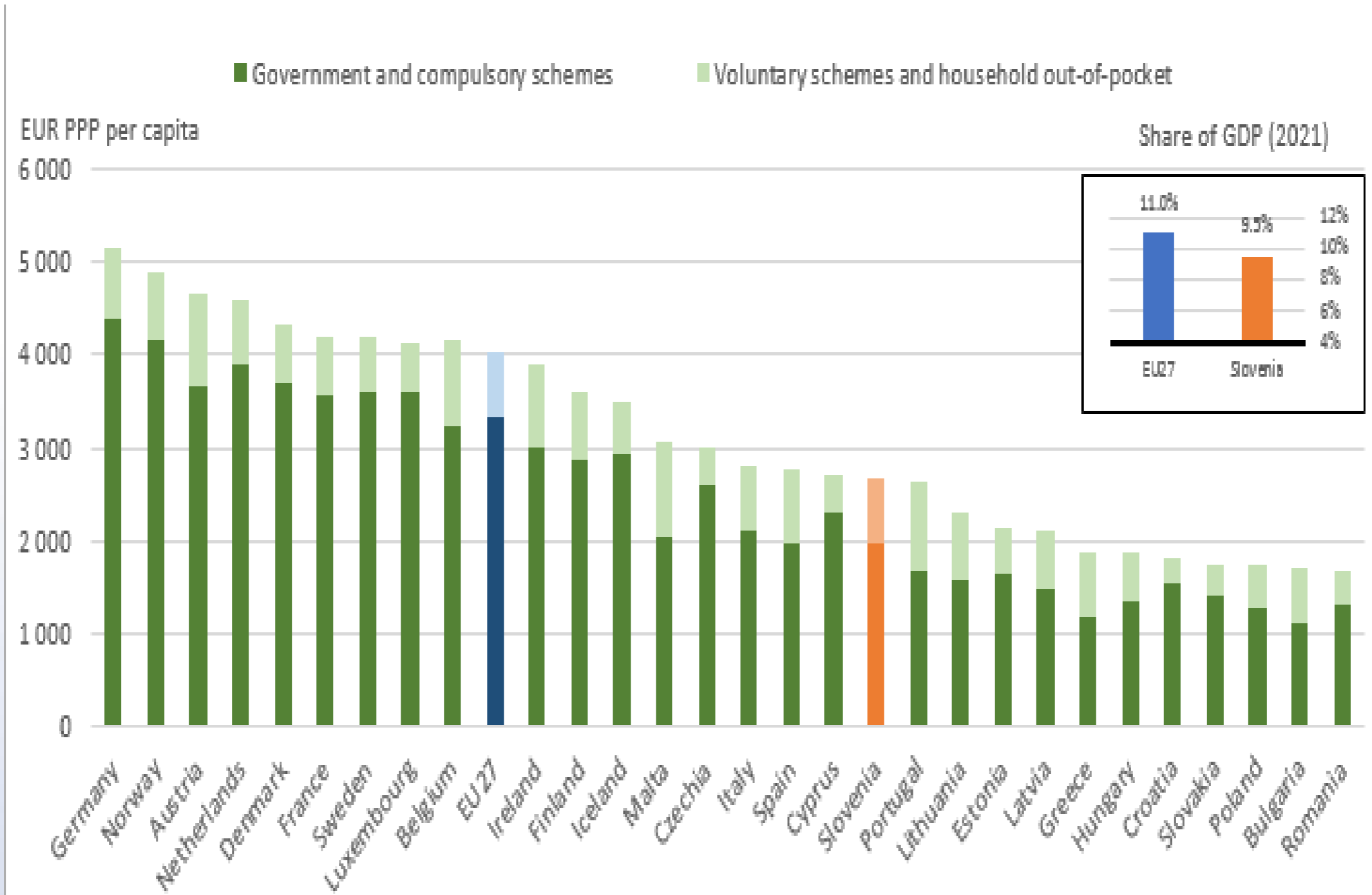
How Slovenia compares with other EU countries on selected indicators of risk factors to health

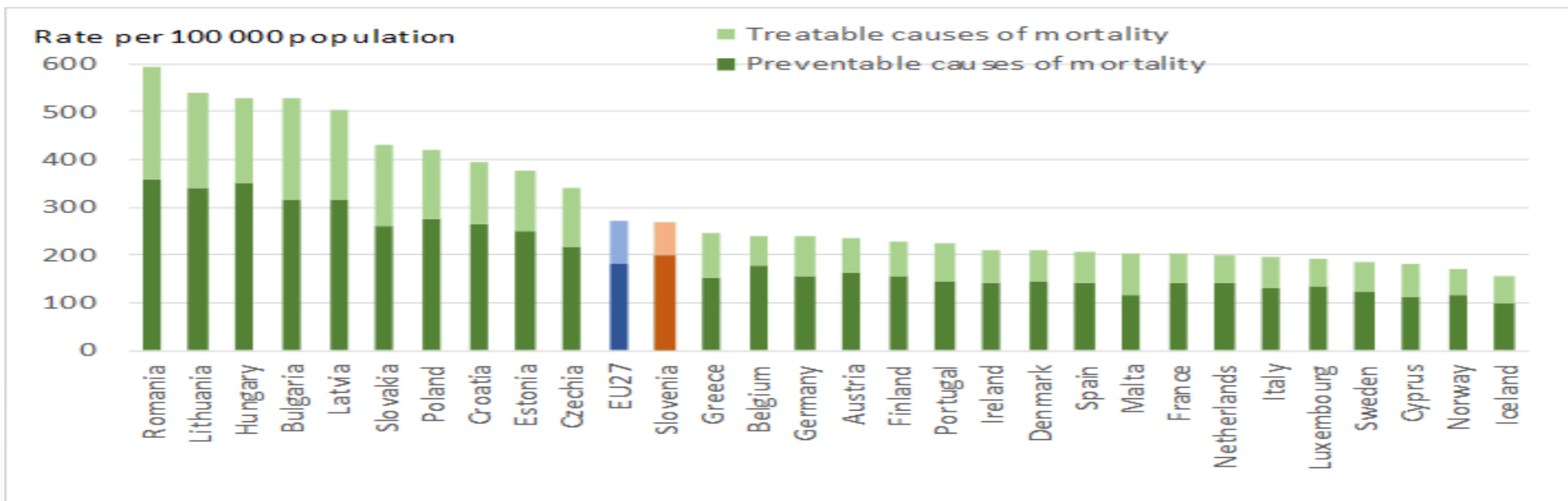
Analiza ključnih kategorij izdatkov za zdravje, Slovenija in EU, 2023 (podatki za leto 2021)

Izdatki za zdravstveno varstvo po viru – javni in zasebni viri. EU, 2021.

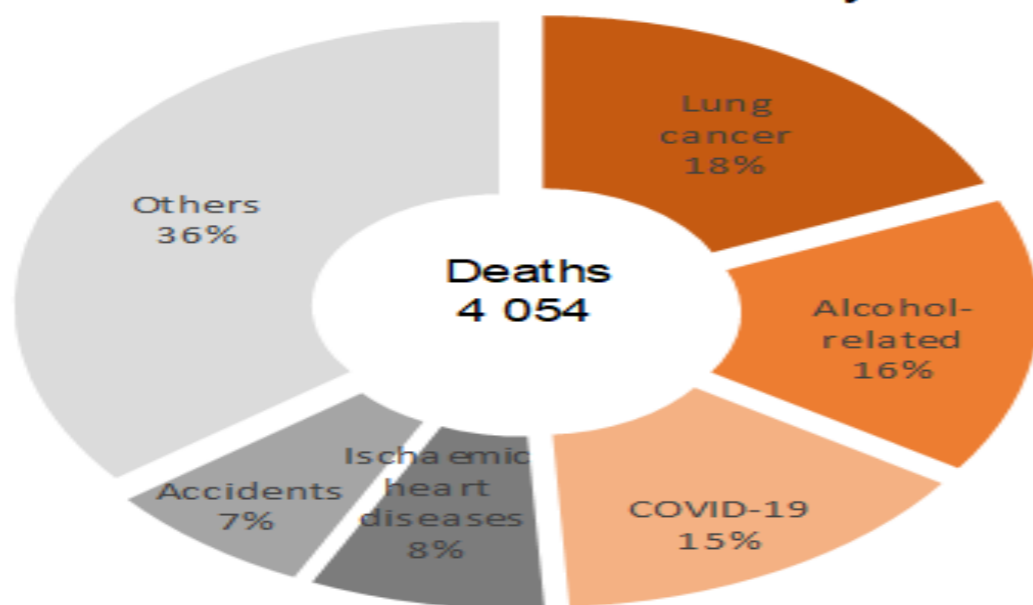

Preprečljivi in ozdravljivi vzroki umrljivosti, 2021. Vir: Zdravstveni profil 2023

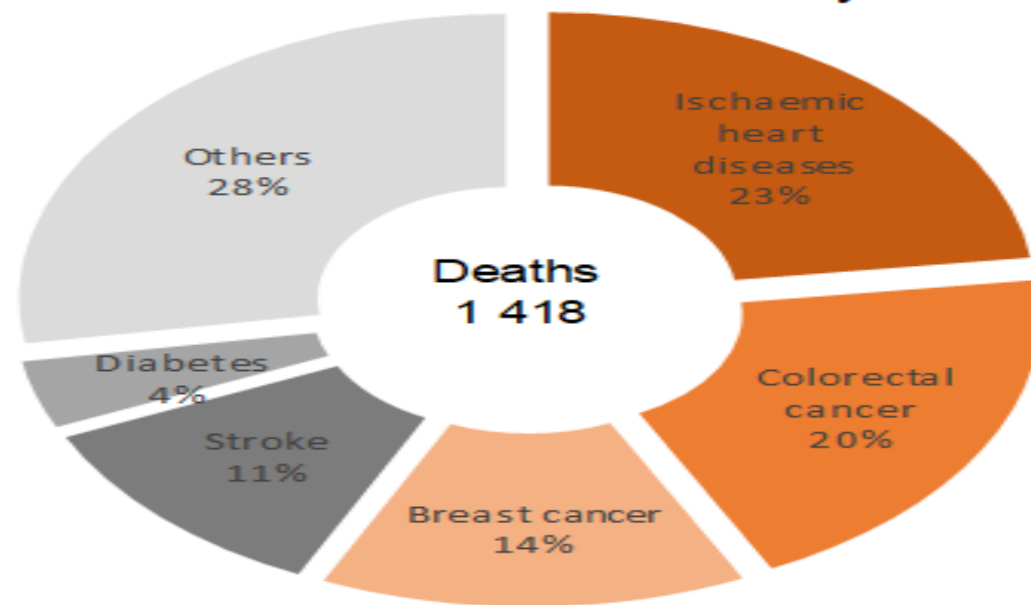

Slovenia

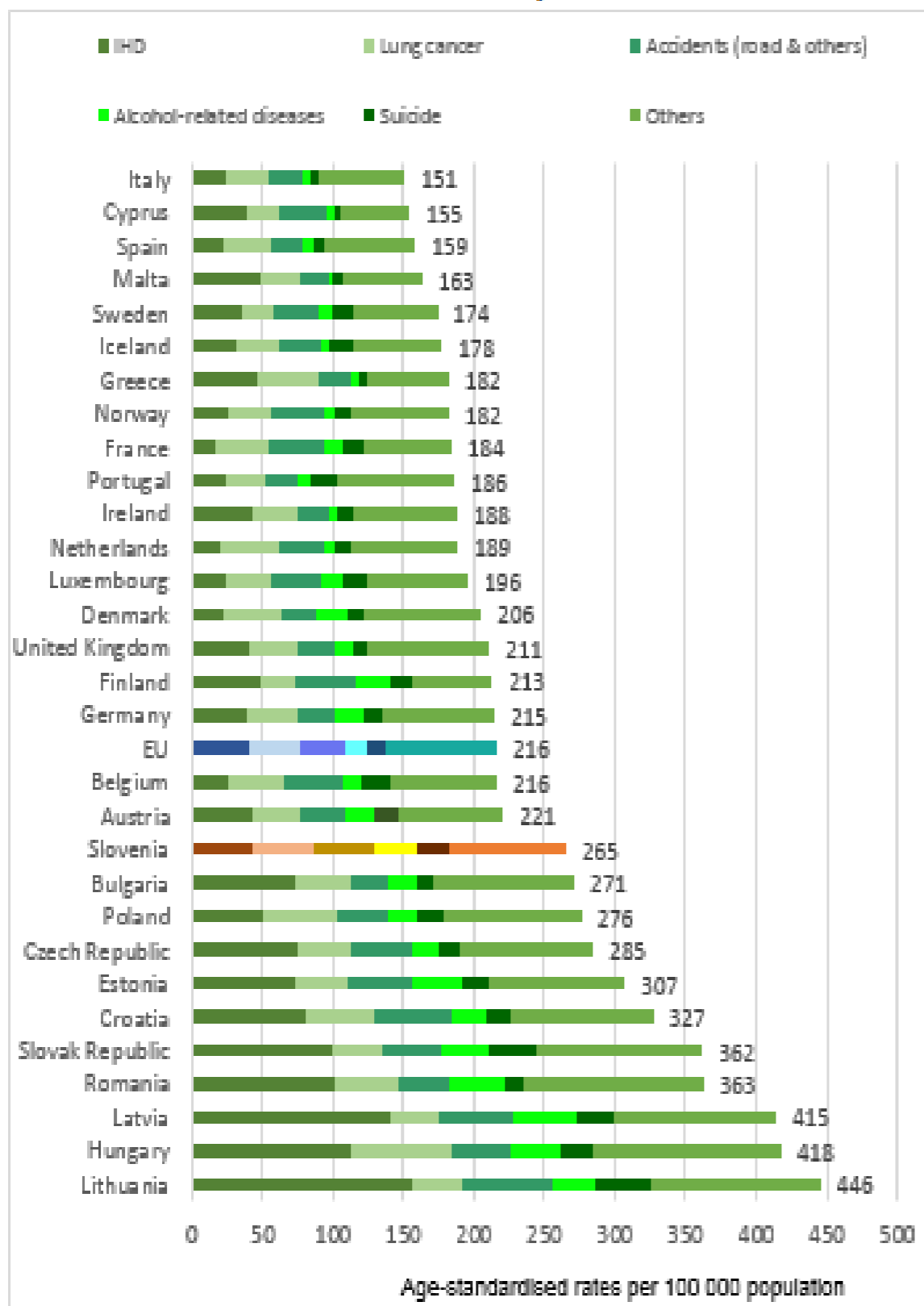
Preventable causes of mortality

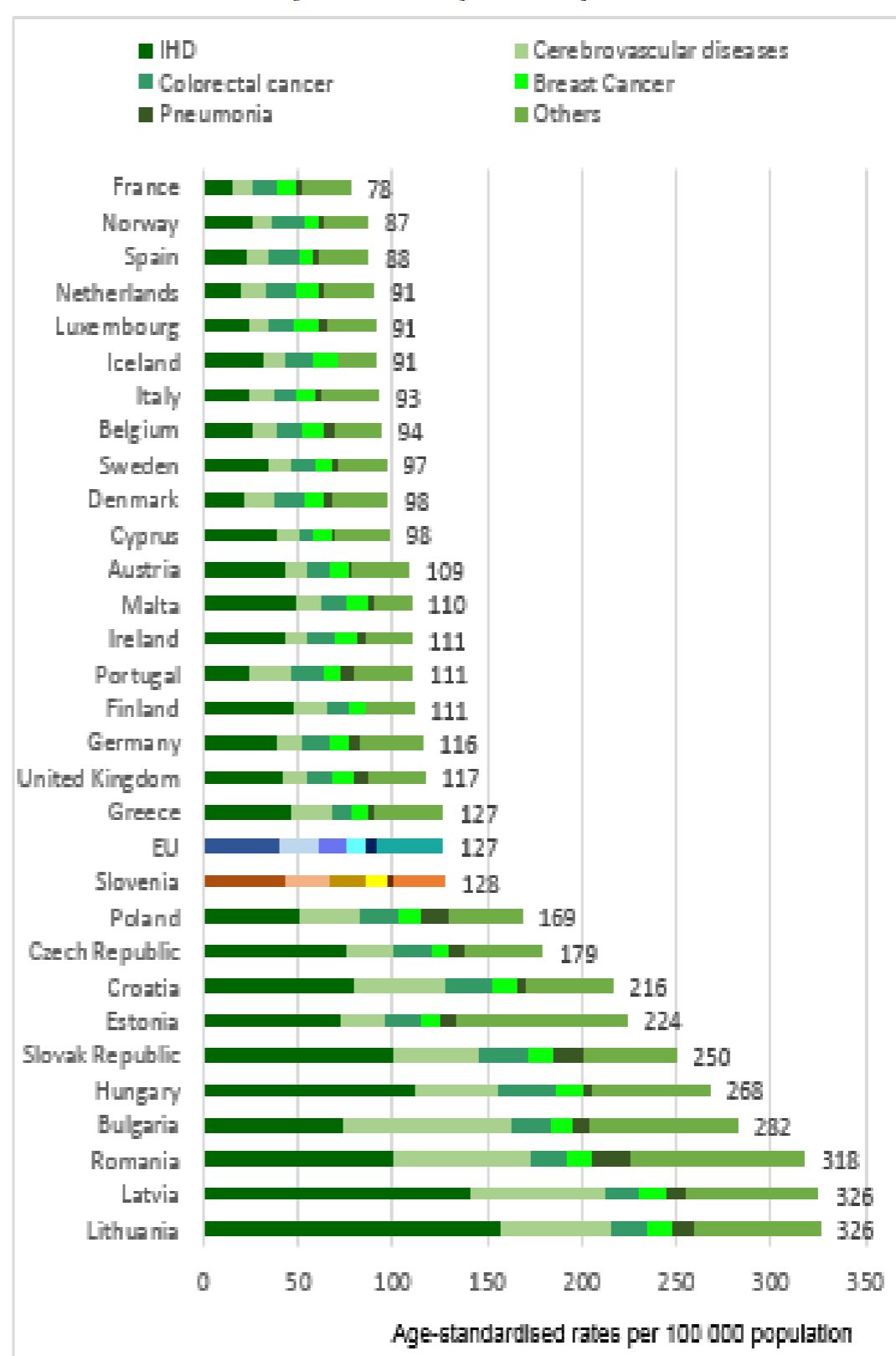
Treatable causes of mortality

Preventable mortality

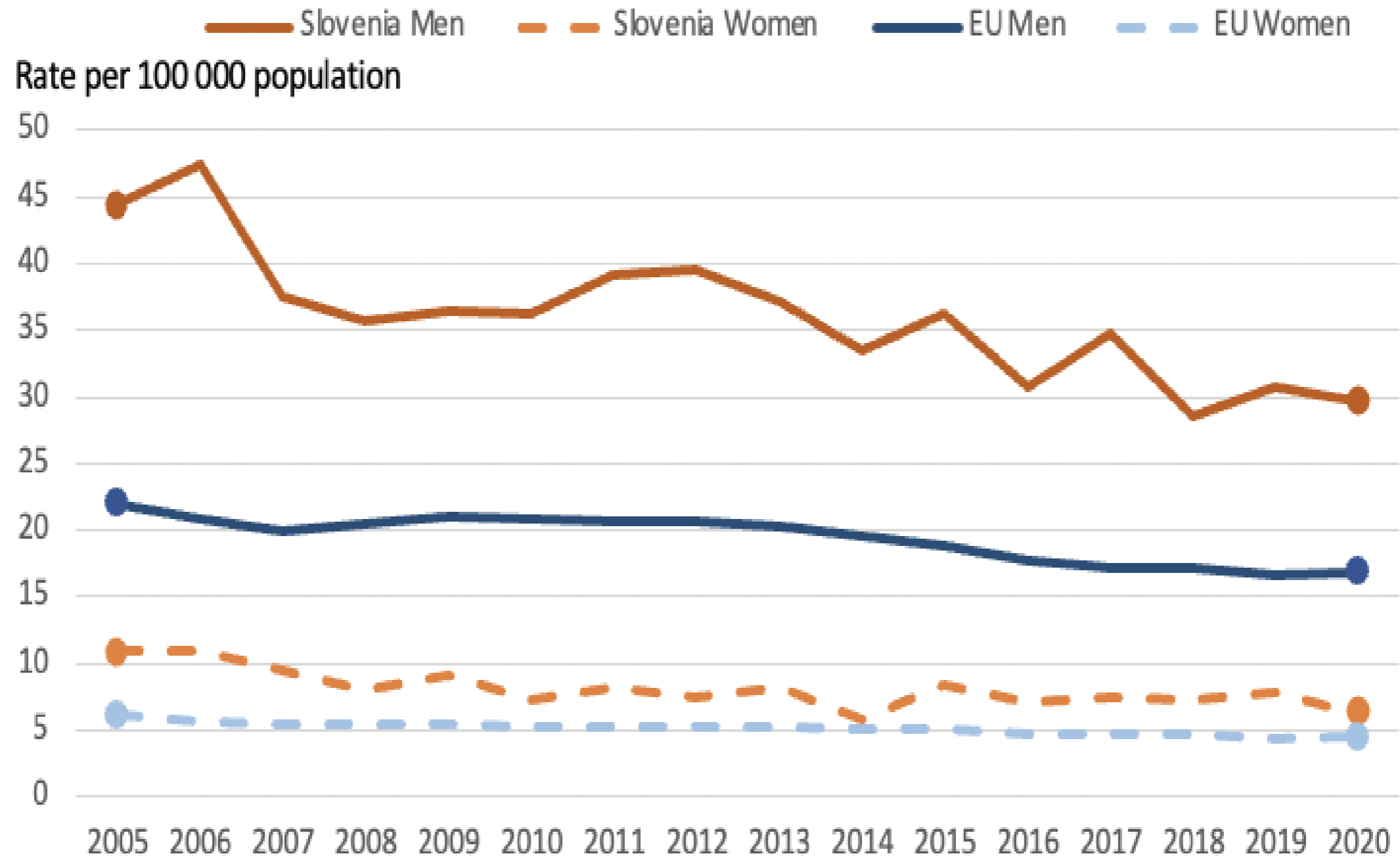

Treatable (or amenable) mortality

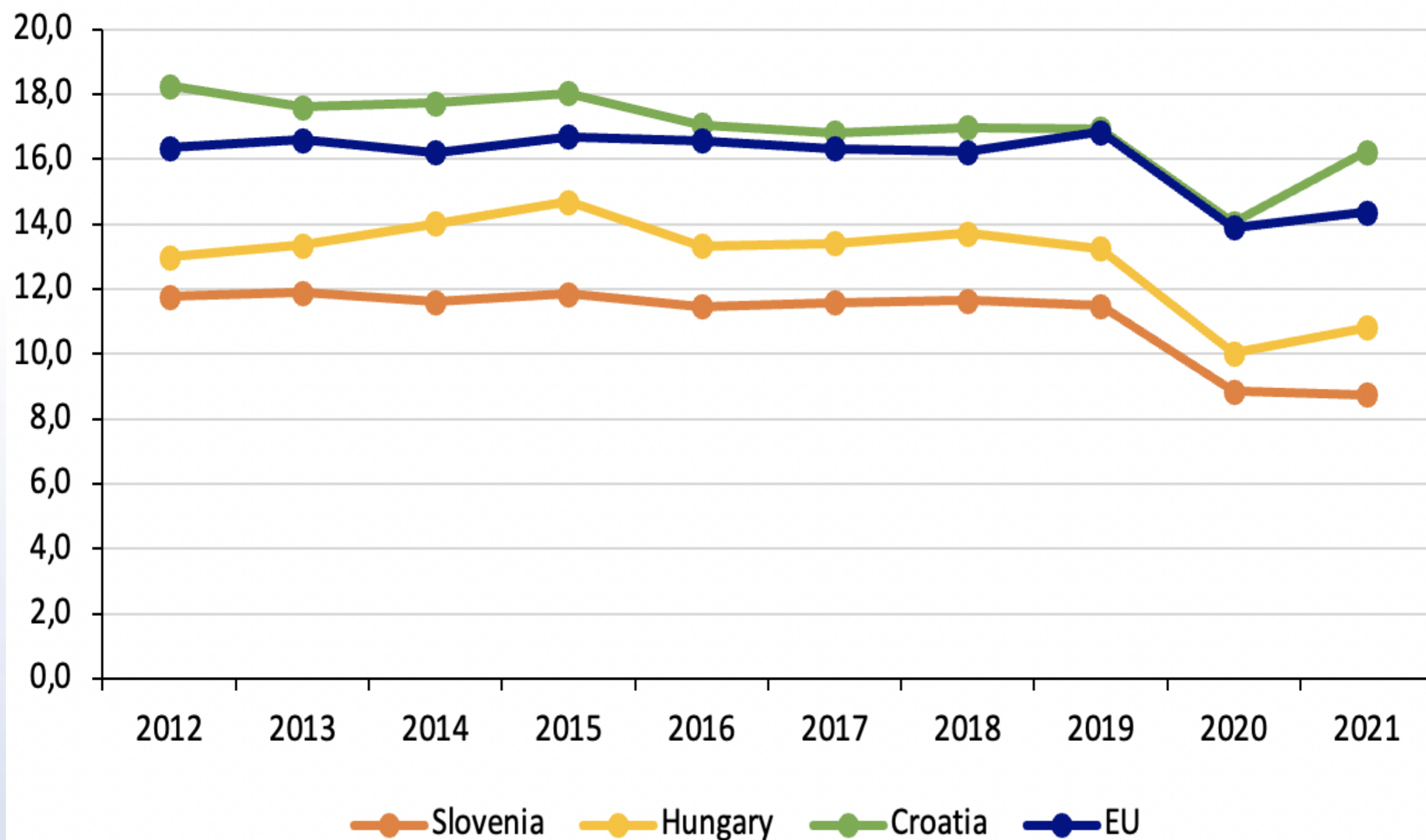
Source: Eurostat Database (data refer to 2015).

Primerjava stopenj samomorilnosti na 100.000 prebivalcev, EU in Slovenija, 2005-2020

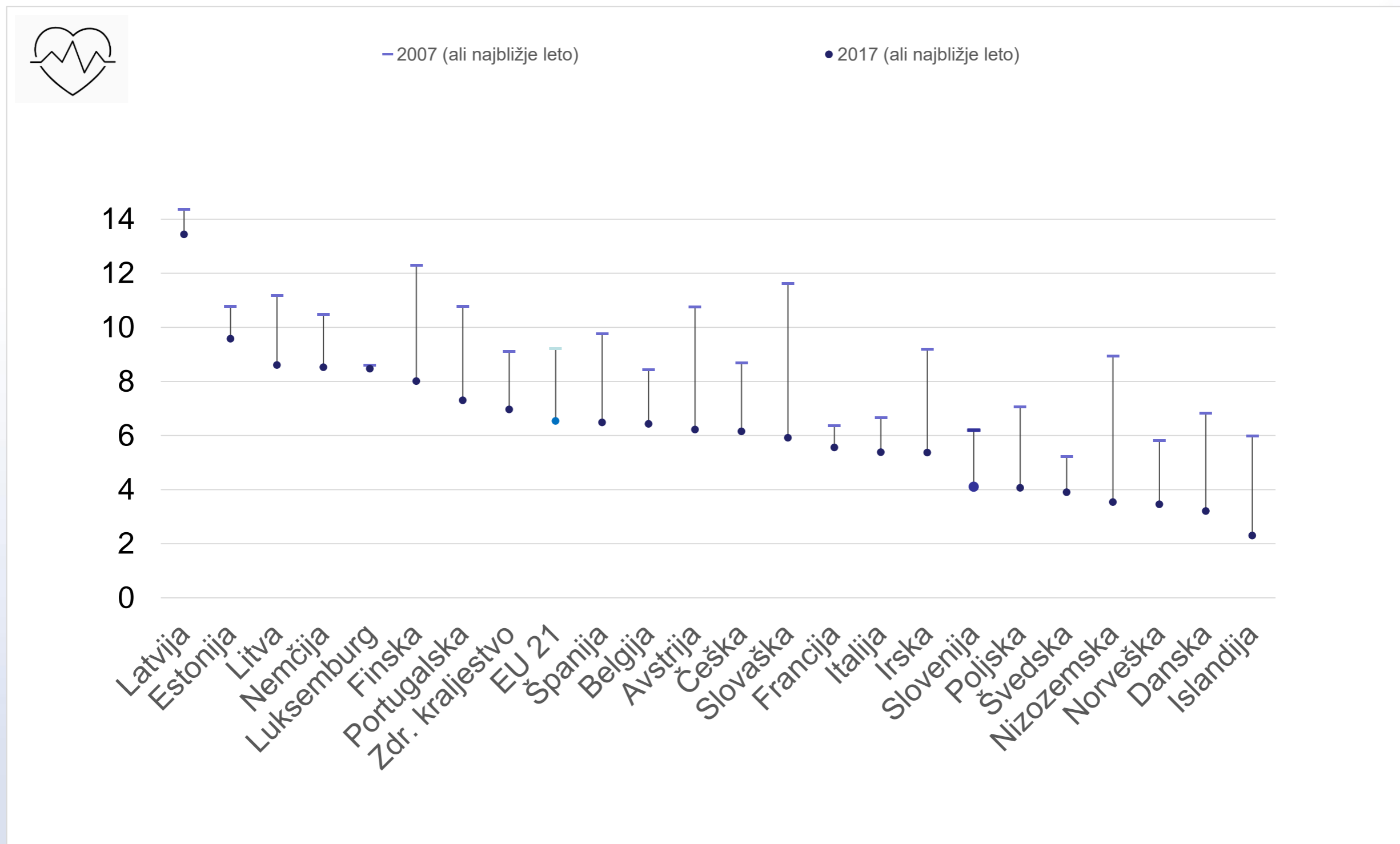

Poraba antibiotikov v nekaterih državah in EU

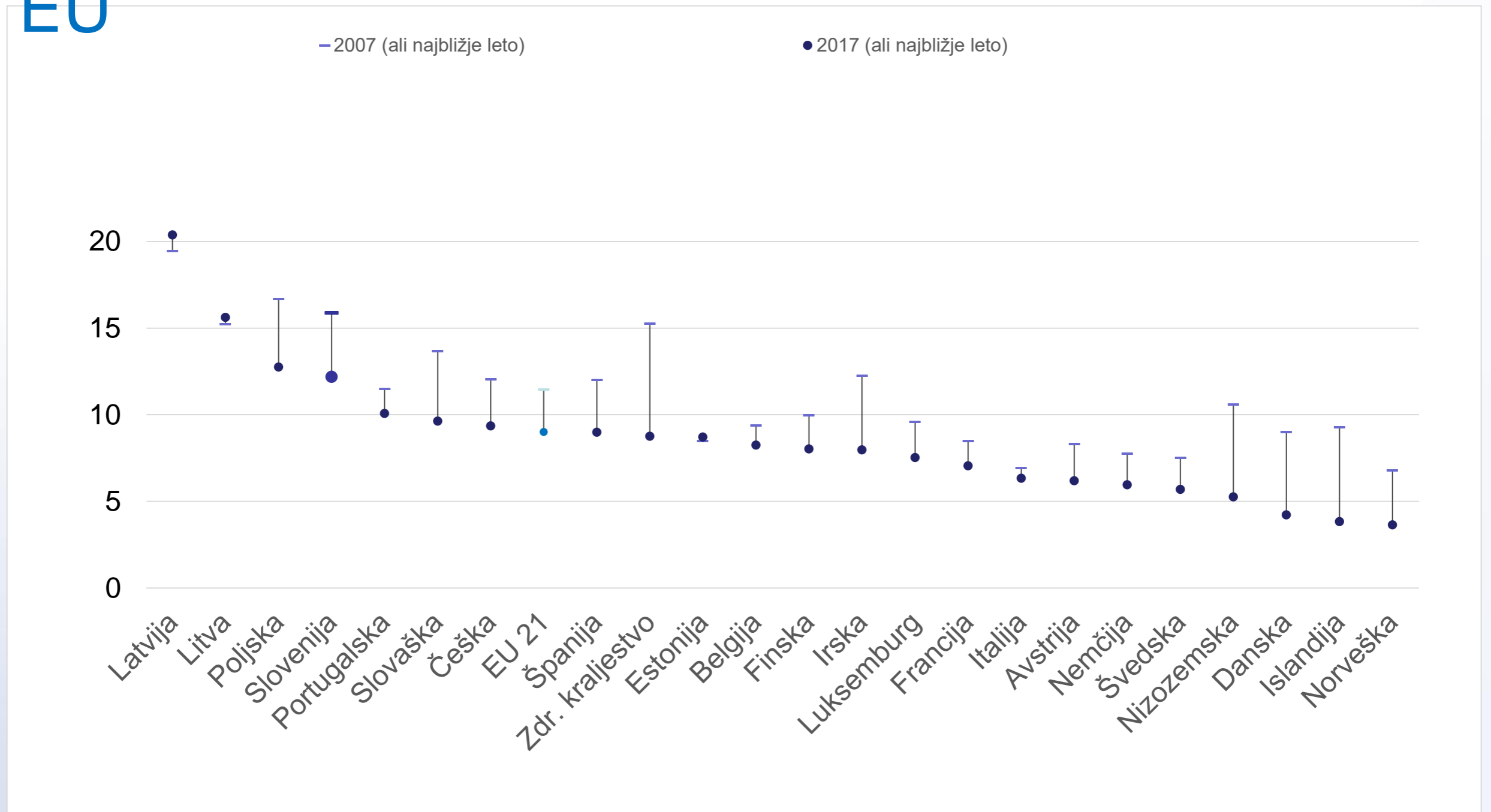
Defined daily doses (DDDs) per 1 000 population per day

30-dnevna smrtnost zaradi AMI v državah EU

30-dnevna smrtnost zaradi možganske kapi v EU

Kateri so po vašem mnenju prednostni izzivi zdravstva in zdravja v Sloveniji? Izberite 3 od teh ali dodajte po vaši presoji.

1. Spreminjajoča se epidemiologija?
2. Staranje prebivalstva?
3. Kako je z vplivom življenjskega sloga?
4. Pomanjkanje kadra in ustrezne kvalifikacijske strukture
5. Uvajanje novih tehnologij in znanja
6. Zagotavljanje zadostnih finančnih sredstev
7. Kako opredeliti pogoje dela in spodbude za delo v manj zanimivih specialnostih in manj privlačnih okoljih v Sloveniji?

Ali bi več denarja za zdravstvo pomagalo okrepiti njegovo odzivnost in učinkovitost?

- Zakaj je zadostno financiranje pomembno?
- Česa ne moremo rešiti z večjo količino denarja?
- Več investiranja v kadre?
- Kako je z vlaganji v opremo in nove tehnologije?
- Kako je s prenovo in prilagoditvami fizičnih zmogljivosti – stavb?